

Samen met de jeugd

Stand van zaken 'Samen met de Jeugd' Regio Hart van Brabant

Informatiebrief voor colleges en raden in de Regio Hart van Brabant

December 2017

Geacht college / geachte raad,

Met deze informatiebrief informeren wij, de Bestuurscommissie Jeugd, u over de huidige stand van zaken van de jeugdhulpontwikkelingen in onze regio. In juli 2017 ontving u de laatste informatiebrief. Wij proberen u niet alleen met deze brieven, maar ook op andere manieren regelmatig op de hoogte te houden van de actuele stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen. Onder meer via de website www.zorginhartvanbrabant.nl, de nieuwsbrief 'Samen voor de Jeugd' en werkbezoeken aan jeugdhulporganisaties.

Afgelopen zes maanden hebben we een volgende stap gezet met de transformatie van de jeugdhulp. Dit najaar hebben wij u de nieuwe Koers Samen met de jeugd aangeboden. Deze is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met ouders, jongeren en vele professionals. Deze Koers vormt de basis voor de op te stellen meerjarige uitvoeringsagenda: de agenda voor jeugdhulp in de regio Hart van Brabant. Ook deze schrijven we niet alleen en niet vanachter een bureau maar in samenspraak met professionals vanuit de leefwereld van kinderen, jongeren en hun ouders. Naar verwachting is de nieuwe uitvoeringsagenda in het voorjaar 2018 opgesteld.

Met deze brief hopen wij u goed te hebben geïnformeerd over de huidige stand van zaken van de uitvoeringsagenda Jeugd 2017 en het perspectief dat de nieuwe koers Samen met de Jeugd biedt.

Hartelijke groet,
Namens de Bestuurscommissie Jeugd regio Hart van Brabant

Bernd Roks
Voorzitter

1. Regionale uitvoeringsagenda Jeugdhulp 2017

Deze raadsinformatiebrief beschrijft de stand van zaken van de verschillende beleidsopgaven uit de regionale uitvoeringsagenda Jeugd Samenwerken in balans 2017. Hierin geven we aan hoe de projecten van de uitvoeringsagenda ervoor staan.

De kolom 'status' geeft met een kleur de tevredenheid aan over de voortgang van een project.

Met voortgang bedoelen we in hoeverre een project voor de opgave opgepakt is door beoogde partijen. Of er grip op het onderwerp is en of in 2017 concrete resultaten zijn behaald. Groen betekent tevredenheid over de voortgang. Oranje geeft aan dat er obstakels zijn, die op langere termijn oplosbaar zijn. De status wordt hierna per onderdeel toegelicht.

Naam	Status
1. Koers Jeugdhulp 2018-2021	Green
2. Uitvoeringsprogramma Hart van Brabant, thema Mens & Samenleving	Orange
3. Alle kinderen groeien op in een gezinssituatie	Green
4. Effectief samenwerken met medisch domein	Green
5. Borging van maatwerk (out-of-the-box) in werkwijze toegang	Green
6. Effectief samenwerken met onderwijs en kinderopvang, lokaal & regionaal	Green
7. Het leven begint bij 18 jaar!	Green
8. Opzetten integrale crisiszorg	Green
9. Veilig opgroeien, aanpak kindermishandeling	Green
10. Implementatie en evaluatie complexe zaken (drangzaken) in de lokale toegang/ wijkteams	Green
11. Aanpak wachtlijsten en wachttijden	Orange
12. Effectieve monitoring transformatie	Green
13. Jeugdparticipatie in het regionaal beleid	Green
14. Regionale innovatie voor de jeugd (Innovatie-netwerk)	Green

Opgave 1: Koers Jeugdhulp 2018-2021

VAN KOERS 'SAMEN MET DE JEUGD' NAAR EEN GEZAMENLIJKE UITVOERINGSAGENDA

Samen met de jeugd

In de nieuwe koers Samen met de Jeugd staan de ambities voor de jaren 2018 en verder. Hierin staat niet de systeemwereld, maar juist de leefwereld van het kind centraal. Om dit te realiseren, streven naar een gezamenlijke uitvoeringsagenda waarin gemeenten met kinderen, jongeren, ouders en partners zich verbinden om samen het verschil te maken.

Meer informatie over de Koers 'Samen met de Jeugd'?

<https://www.zorginregiohartvanbrabant.nl/vernieuwing/beleid>

Vijf bouwstenen

De koers Jeugd (hulp) ligt ter besluitvorming voor aan de gemeenteraden. Met deze koers stellen we in de regio op inspirerende en ambitieuze wijze de jeugd centraal in hun beleid voor jeugdhulp. Jongeren, ouders, partners, bestuurders, sociale raden, ervaringsdeskundigen en andere belangstellenden zijn samen aan het werk gegaan. Hierbij hebben zij voortgebouwd op fundamenten die eerder door de verschillende partijen zijn gelegd. Deze fundamenten vormen de basis van de 'vijf bouwstenen'.

1. Het kind écht zien
2. Aandacht hebben voor het kind in zijn context
3. In verbinding werken met anderen
4. Erbij zijn in de omgeving van het kind
5. Veiligheid voorop

Op weg naar realisatie

Om invulling te geven aan deze waarden, en jeugd (met hun ouders) met organisaties hieraan te verbinden, zijn partijen op 20 november bijeen geweest in het Willem II stadion. Ongeveer 200 bezoekers deelden hun ideeën over hoe zij ambities en doelstellingen zouden waarmaken. Daarnaast hebben er zich ambassadeurs aangemeld die een specifieke rol willen vervullen bij de uitvoering van een van de doelstellingen van de nieuwe koers Samen met de jeugd.

Verwacht resultaat

Tijdens twee bijeenkomsten, met onder andere adviesraden, gemeenteraden en onderwijs, vindt er terugkoppeling plaats op de impact die de bijeenkomst van 20 november heeft. Ondertussen richten we samen met GGD Hart van Brabant een bijpassende monitor in. Op deze manier geeft de nieuwe koers Samen met de jeugd richting aan een op te stellen meerjarige uitvoeringsagenda voor jeugdhulp in de regio Hart van Brabant.

Naar verwachting is eind januari 2018 de adviesnota opgesteld. Deze nota zal uiterlijk 15 februari aan de bestuurscommissie Jeugd zijn voorgelegd.

Opgave 2: Uitvoeringsprogramma Hart van Brabant, thema Mens & Samenleving

Opdrachtgeverschap

In de Strategische Meerjarenagenda Hart van Brabant (SMA) hebben we onze gezamenlijke ambities uitgesproken. Binnen het thema Mens & Samenleving stelt de SMA dat de regio in 2020 zorgzaam, inclusief en veilig is. Eén van de opgaven is 'Opdrachtgeverschap'. Daaronder verstaan we het intensiveren van de samenwerking rondom inkoop, onder andere om de regeldruk te verminderen.

Om uitvoering te geven aan onze gezamenlijke ambities is harmonisatie tussen de negen gemeenten een randvoorwaarde. We werken daarom fasegewijs toe naar de harmonisatie. Een eerste stap is te komen tot harmonisatie bij de regionale inkoop en uitvoering voor de Wmo en Jeugdhulp. Voor de inkoop Wmo wordt overleg gevoerd over een mogelijk regionale inkoop in 2019. De gemeente Waalwijk doet voor wat betreft de Wmo de inkoop zelf volgens het p x q model. Voor de jeugdhulp voeren we fasegewijs een resultaatgerichte bekostigingssystematiek in.

Resultaatgestuurde inkoop *laagspecialistische jeugdhulp*

Op dit moment zien we dat medewerkers van de jeugdhulpaanbieders en toegangsteams volop bezig zijn om zich de nieuwe manier van werken eigen te maken. Zij hebben daarin in ieder geval tot eind 2017 ondersteuning van Helpdesk Jeugdhulp en sessies waarin zij samen het resultaatgestuurd (samen)werken kunnen oefenen. Met de nieuwe systematiek denken we méér in resultaten en minder in uren en bestaand aanbod.

Resultaatgestuurde inkoop *hoogspecialistische jeugdhulp*

Per 1 januari 2019 wil de regio hart van Brabant ook de hoogspecialistische jeugdhulp op een resultaatgestuurde manier inkopen. Onder deze hulp vallen bijvoorbeeld klinische zorg, behandeling en diagnose.

De voorbereiding voor de aanbesteding 2019 is in volle gang. De uitgangspunten zijn nu geformuleerd voor de aanbesteding. Deze staan in het programma van Eisen. Deze zijn onder meer gebaseerd op de ervaring die we dit jaar hebben opgedaan met resultaatgestuurd (samen)werken binnen de jeugdhulp. We hebben bijvoorbeeld geleerd dat jeugdhulpaanbieders en toegangsteam extra handvatten nodig hebben om goed te kunnen inschatten hoe licht of zwaar de in te zetten zorg moet zijn. Ook is het belangrijk deze partijen goed inzicht te geven in de manier waarop de arrangementstarieven zijn opgebouwd.

Verder is een les die we onszelf voortdurend voorhouden dat de overgang naar resultaatgestuurde inkoop en een resultaatgestuurde manier van (samen)werken is. Het is geen project, maar een transformatie.

Wij hebben de uitgangspunten voor het Programma van Eisen in de laatste maanden van dit jaar nog eens intensief getoetst bij en met jeugdhulpaanbieders en toegangsteams. Dit hebben we gedaan binnen zogenoemde Proefsessies met jeugdhulpaanbieders, toegangsteams en medewerkers van de regiogemeenten. Ons doel hierbij is om de systematiek achter het resultaatgestuurd (samen)werken verder te verfijnen en nog beter toepasbaar te maken in de dagelijkse werkpraktijk. We kunnen dan

jeugdhulpaanbieders laten inschrijven op arrangementen, zorgintensiteiten en tarieven die goed uitvoerbaar zijn en waarvoor draagvlak is.

Vertraging planning aanbesteding 2019

De planning van de aanbesteding voor de Inkoop Jeugdhulp 2019 heeft vertraging opgelopen door het kort geding. GGz Breburg spande tegen de regio Hart van Brabant een kortgeding aan over de hoogte van enkele tarieven. Het was de bedoeling om in januari te starten met de aanbesteding. Vervolgens zou de contractondertekening met de jeugdhulpaanbieders vóór de zomervakantie plaatsvinden. De verwachting is nu dat de aanbesteding 2019 één tot twee maanden later van start zal gaan.

Vertraging contractering 2018 door kort geding

Wij hebben u inmiddels een aantal berichten gestuurd over het kortgeding en het hoger beroep dat we aangaan. Om u deze met de meest actuele informatie te geven verwijzen we u naar de website: <https://www.zorginregiohartvanbrabant.nl/nieuws/item/591-alles-op-alles-1-januari-getekende-contracten>

Opgave 3: Alle kinderen groeien op in een gezinssituatie

De regiogemeenten in Hart van Brabant zijn op een constructieve wijze aan het werk gegaan met de opgave: 'alle kinderen groeien op in een gezinssituatie'. Dit hebben ze gedaan met drie grote jeugdhulpaanbieders die verblijfszorg aanbieden binnen de geestelijke gezondheidszorg voor jeugd (GGZ), zorg voor jeugdigen met licht verstandelijke beperking (LVB) en opvoedhulp (J&O). Deze organisaties zijn: Kompaan en de Bocht, GGZ-Breburg en Idris.

Dossier onderzoek

Op basis van dossiers hebben we een onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte bij jongeren en het gezin. Deze jongeren wonen in een leefgroep of gaan hier wonen. Ook hebben we onderzocht naar wat er nodig is om deze jongeren in een gezinsvorm op te laten groeien. Hierbij hebben we gekeken naar alle mogelijkheden die we tot onze beschikking hebben. We hebben hierbij ook gelet op waar we kunnen verbeteren en waar we nieuwe ondersteuningsvormen kunnen ontwikkelen.

Conclusie

In deze casusanalyse hebben we een palet aan nieuwe mogelijkheden ontdekt. Er zijn kansen voor doorontwikkeling die passen in onze regionale opgave: het creëren van goede alternatieven. De belangrijkste conclusie is dat de grootste winst te behalen valt wanneer jeugdhulporganisaties:

- Meer gebruik gaan maken van elkaars aanbod
- Meer aansluiten op elkaars aanbod (cross-overs)
- Meer flexibiliteit in inzet toelaten.

Een belangrijke opmerking die hierbij benoemd is: '*geen opname, tenzij...*'. Hierover moet overeenstemming zijn wanneer partijen vanuit één gezamenlijke inzet werken. Het is dan noodzakelijk

om met elkaar te bepalen wat deze 'tenzij' behelst: wat zijn de criteria om een jeugdige wel intramuraal op te nemen?

Drie verdere uitwerkingen van ontwikkelingen door de drie jeugdhulpaanbieders

Herzien van FACT-Jeugd

Vernieuwend is het toevoegen van LVB-expertise. FACT-Jeugd bestaat nu uit GGZ en J&O expertise. In het FACT-team werken verschillende professionals die passend bij de ondersteuningsvraag van het gezin is samengesteld (bijv. systeemtherapeut, verslavingszorg, diagnostiek en ambulant, eventueel aangevuld met een ervaringsdeskundige).

De werkvorm is vergelijkbaar met die van bemoeizorg = doen wat nodig is. Met dit vernieuwde FACT-Jeugd team hebben zij een meer intensieve inzetbare vorm van FACT vanuit verschillende organisaties. Dit team is multidisciplinair en niet gebonden aan vast verdeelde uren. Hierdoor is het flexibel inzetbaar.

Een mogelijkheid voor de toekomst is dat dit FACT-team gaat werken vanuit één locatie. Hier zijn, vanuit de drie expertises, gezamenlijke crisisbedden. Dit betekent een kortere time out op een crisisbed met daarop volgend ondersteuning van het FACT-team in de thuissituatie.

Gezamenlijk verblijf crisiszorg

De samenwerking met crisisbedden (GGZ-sector, Jeugd & Opvoedhulp en LVB-sector zorgen) zorgt ervoor dat expertise en capaciteit over en weer beschikbaar is. Een wens is om deze bedden effectief in te zetten vanuit 1 locatie.

Logeeropvang

De mogelijkheden van logeeropvang zijn mogelijk een alternatief voor intramurale opname of snelle terugkeer in het gezin. Dit onderzoeken en werken de jeugdhulpaanbieders uit.

Met de drie aanbieders is afgesproken dat zij in december 2017 op de bovengenoemde punten actie hebben ondernomen. Zij komen met een gezamenlijk voorstel dat gepresenteerd kan worden aan de regiogemeenten Hart van Brabant.

Opgave 4: Effectief samenwerken met het medisch domein

In de Regio Hart van Brabant lopen een aantal pilots gericht op het effectiever samenwerken tussen gemeenten en huisartsen op het terrein van jeugd GGZ. Deze pilots lopen in de gemeente Hilvarenbeek, Oisterwijk, Gilze & Rijen, Dongen en Tilburg.

Elke pilot een eigen focus

De samenwerkingsverbanden zijn binnen verschillende regio's en met verschillende partners. Hierdoor verschillen alle pilots van elkaar in opzet, maar het doel is hetzelfde: realiseren van een afname van het gebruik van de gespecialiseerde jeugd GGZ, (langdurige) medicalisering van jeugdproblematiek en een beter beheersing van kosten zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.

Afname verwijzing

Bij huisartsen zijn praktijkondersteuners ingezet met specifieke expertise op het gebied van jeugd GGZ. Jeugdigen en hun ouders kunnen rechtstreeks met hen contact opnemen of ze nemen contact op met hun huisartsenpraktijk. De praktijkondersteuner bespreekt met de jeugdige/ouder(s) wat nodig is. Als de inschatting is dat kortdurende ondersteuning volstaat, biedt de praktijkondersteuner dat zelf aan binnen de huisartsenpraktijk. Zo voorkomen zij een verwijzing naar de GGZ.

Verbeterde samenwerking

Zodra er meer nodig blijkt, dan bekijken zij samen wat de meest passende vervolgstappen zijn. De huisarts en praktijkondersteuner GGZ Jeugd werken hierbij nauw samen met de Toegang. Daarnaast is de samenwerking gezocht met het zogeheten voorliggend veld (zoals de GGD), het onderwijs en (gecontracteerde) aanbieders. Binnen de pilots is de inzet gericht op verbetering van de samenwerking binnen de hele keten.

Van elkaar leren

De regiogemeenten willen graag leren van elkaars ervaringen. Zij bekijken wat goed gaat en waar wat beter kan. Zodoende kunnen gemeenten lokaal verbeteren en hun voordeel doen. Een gemeente kan activiteiten opstarten zonder zelf het wiel weer uit te moeten vinden. Om dat te bereiken is nu een onderzoeksopdracht uitgezet om te komen tot een set van aanbevelingen voor de hele regio.

Onderzoek

Het onderzoek richt zich onder meer op de samenwerkingsafspraken en verantwoordelijkheden. Hierbij richt het zich op betrokken partners, de financiering, de systematiek van monitoring, de ervaringen van jeugdigen/ouder(s) en de ervaring van betrokken partners. Zorggroep Zorroo en PRO-RCH voeren het onderzoek uit. De verwachting is dat de eerste tussentijdse resultaten er in januari 2018 zijn. De resultaten zullen zijn opgeleverd medio april 2018.

Opgave 5: Borging van maatwerk (out-of-the-box) in de werkwijze van de toegang met specifiek aandacht voor het ontwikkelen van het leereffect van maatwerk

In 2016 is de basis gelegd om in elke toegang te werken met out-of-the-box maatwerk. In de eerste maanden van 2017 is gebleken dat door de invoering van resultaatgestuurde inkoop en werken met de arrangementen de verdere borging van maatwerk op een lager pitje is komen te staan. Om die reden is besloten om een projectleider in te zetten die de regio ondersteunt bij het borgen van maatwerk en het inregelen van het leereffect. De projectleider heeft bij elke gemeente geïnventariseerd wat de stand van zaken is en welke stappen er nog gezet moeten worden voor de verdere uitrol van out-of-the-box maatwerk. Op basis hiervan is een toolkit samengesteld. Op dit moment denken we uit hoe we het best het leereffect kunnen monitoren.

Enkele lokale voorbeelden:

Tilburg

In Tilburg is sinds de zomer gestart met het maatwerkbudget en tot op heden zijn 12 casussen geanalyseerd. Alle casussen hadden betrekking op bestaanszekerheid, i.c.m. inkomen, huisvesting en veiligheid. Zo ging het om het tijdelijk doorbetalen van vaste lasten om een gezin te ontlasten, een schuld bij de zorgverzekering afbetalen en het tijdelijk oplossen van een belastingdienstmaatregel waardoor we voorkwamen dat een gezin onder het bestaansminimum uitkwam. Wat uit de eerste casussen blijkt, is dat er door Toegangsprofessionals naar andere oplossingen is gezocht om te doen wat nodig is. Daarom werken we de komende periode samen met wijkteammanagers aan meer bekendheid onder professionals over het maatwerkbudget.

Heusden

Binnen Heusden zijn de tot nu toe ingezette casussen geanalyseerd. Er is in 2017 in 39 (0-18 jaar) en 10 (18-24) casussen out-of-the-box maatwerk ingezet. Er is om diverse redenen maatwerk ingezet. Zo gaat het bijvoorbeeld om inzet van een hulphond in plaats van jeugdhulp. Hiermee zorgen we ervoor dat een jongen, ondanks zijn depressie, op een gewone basisschool kan blijven. Andere voorbeelden zijn: aflossen van schulden om uithuisplaatsing te voorkomen en te zorgen voor veiligheid in het gezin, regelen van leefgeld zodat een jongvolwassenen door kan stromen naar zelfstandig wonen, uitkeren van een bedrag om hulp te organiseren omdat de jeugdhulp die nodig is of niet uit te drukken is in de standaardcodes.

Er zijn door meerdere regiogemeenten veel verschillende oplossingen ingezet om gezinnen te helpen om dichterbij hun gewenste resultaat te komen. Wat we hieruit leren is o.a. dat stabiele financiële situatie bij kan dragen aan het behalen van het gewenste resultaat. We leren ook dat andere, niet voor de hand liggende, vormen van jeugdhulp mogelijk moeten zijn.

Opgave 6: Effectief samenwerken met onderwijs en kinderopvang, lokaal en regionaal

In oktober hebben er weer 2 bijeenkomsten plaats gevonden met de 3 Samenwerkingsverbanden voor het Primair- en het Voortgezet Onderwijs. In de zomer hebben er ook 2 plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten is de Koers Jeugd (hulp) gepresenteerd en zijn de "good practices" onderling gedeeld en besproken.

Bijeenkomst voor gezamenlijke agenda

Conclusie van de bijeenkomsten is dat we veel samen kunnen leren om de aansluiting tussen Jeugdhulp en Passend Onderwijs te verbeteren. Het idee ontstond om in november een regionale bijeenkomst te plannen met onderwijs en gemeenten om gezamenlijk een agenda te vormen voor de Uitvoeringsagenda Jeugd in 2018. Deze bijeenkomst vond plaats op 30 november.

Pilot Kombi

De resultaten van de Pilot Kombi zijn anders dan was verwacht. De uitvoering van de zorg die binnen de pilot zou plaatsvinden is voor een deel niet mogelijk geweest. De reden daarvan is dat een groot deel van de aangemelde casussen zover waren geëscaleerd, dat zij niet meer binnen de criteria van de pilot vielen, namelijk de inzet van maximaal 6 maanden waarin de casus werd behandeld.

De pilot heeft echter wel veel inzicht gegeven in het feit dat casussen te lang worden vastgehouden op de scholen en/of in de Toegang. Daarnaast heeft de pilot een aantal casussen kunnen toeleiden naar de juiste zorg. Op dat moment zou anders geen zorg zijn ingezet vanwege zorg mijdend gedrag van ouders en/of jeugdige. Dit had grote gevolgen kunnen hebben. De komende maanden volgt de uitwerking van de pilot.

EED

Dit project is vanwege het succes en de overstijgende visie overgenomen vanuit het samenwerkingsverband Gilze Rijen en Dongen. Screeners adviseren met hun expertise over verbeteringen van processen en aanbod aan scholen. Het effect van deze 'screeners dyslexie' lijkt groot. Binnen de deelnemende gemeenten (Oisterwijk, Hilvarenbeek, Goirle en Tilburg) zijn ongeveer 1/3 minder dossiers verwezen naar dyslexieaanbieders t.o.v. vorig jaar. Daarnaast ontstaat bij scholen een betere bewustwording. Scholen hebben een verantwoordelijkheid in het bieden van zorg voor kinderen met lees- en spellingsproblemen. Voorstel aan de bestuurscommissie is om de pilot voort te zetten in 2018. Zo kan de pilot door-ontwikkelen en aanscherpen in de processen en afspraken.

Onderzoek naar functioneren zorgteams

In 2017 is onderzoek gedaan naar het functioneren van de zorgteams op basisscholen. Aanleiding was dat kinderen met een hulpvraag niet goed, of niet tijdig zijn gesignaleerd. De gezamenlijke opdracht voor dit onderzoek is van samenwerkingsverband Plein 013, gemeenten Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk en Tilburg. Het onderzoek wijst uit dat er op elke school er een andere inzet is van het zorgteam. De gezamenlijke inzet is met wisselende resultaten.

De uitkomsten van het onderzoek en het advies bespreekt men binnen Stuurgroep 12. Binnen deze stuurgroep hebben naast het Samenwerkingsverband en gemeenten ook de Toegangspartijen GGD en IMW-zitting. Op 6 december a.s. staat het onderzoek met bijbehorend advies op de agenda van de bestuursvergadering van samenwerkingsverband Plein013.

Opgave 7: Het leven begint bij 18 jaar

De overgang naar volwassenheid is voor jongeren in een kwetsbare positie vaak extra moeilijk. Wetgeving, en ook de praktijk, sluiten niet goed aan bij hun vragen en behoeften. Sinds de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de Jeugdwet is dit probleem nog meer zichtbaar. Tegelijkertijd biedt deze decentralisatie ook mogelijkheden: het realiseren van een integrale aanpak op verschillende leefdomeinen die voor jongeren relevant zijn.

Toekomstplan

Daarom zetten we als regionale gemeenten samen in op het eerder en beter voorbereiden van de overgang naar zelfstandigheid. Dit gebeurt nu vaak pas vlak voor de 18e verjaardag. Samen met jongeren en jeugdhulpaanbieders hebben we een toekomstplan ontwikkeld dat jongeren kan helpen met deze voorbereiding. Hierbij zijn ook voorbeelden uit andere gemeenten gebruikt. Op korte termijn starten 2 grote jeugdhulpaanbieders en vier gemeenten een pilot. In deze pilot testen wij samen met jongeren het toekomstplan en scherpen deze waar nodig aan. Daarnaast stemmen we de inkoop Jeugd en Wmo steeds beter op elkaar af. Hierdoor verloopt de overgang soepeler. Bij de uitwerking houden we onze ambitie in het vizier: de integrale benadering van ondersteuningsvragen van inwoners/gezinnen.

Dus geen schotten tussen jeugdhulp, Wmo-ondersteuning en ondersteuning gericht op werk, inkomen en participatie. Er is aandacht voor een doorlopende lijn van 18- naar 18+.

Deze aanbieders gaan ook de methode JIM (Jouw Ingebrachte Mentor) toepassen. De jongere kiest daarbij zelf een persoon uit die hij vertrouwt en die zo nodig een verbinding kan maken met de professionele hulpverlening.

Kennisverbreding Toegangen

We zetten in op kennisverbreding bij de Toegangen, zoals bij kennis over wet- en regelgeving en maatwerkarrangementen (out-of-the-box oplossingen, zie opgave 3). Toegangen zijn dan nog beter in staat zijn om jongeren te ondersteunen bij de meer vraaggerichte Wmo en de meer eisen stellende Participatiewet. Dit geldt ook bij regelingen en instanties die gericht zijn op volwassenen en een zekere mate van zelfredzaamheid veronderstellen.

Opgave 8: Opzetten integrale crisiszorg

Tijdens de Hart van Brabantdag op 9 maart 2017 is het inrichtingsplan Crisiszorg Hart van Brabant 0-100+ vastgesteld. In het inrichtingsplan is aangegeven dat we een integraal crisisinterventieteam (CIT) opzetten voor de regio Hart van Brabant. Het CIT is een samenwerking tussen GGZ Breburg, Kompaan en de Bocht, Amarantgroep, Veilig Thuis en Jeugdbescherming Brabant (JBB).

Met het CIT zorgen we dat:

- De leefwereld van de cliënt en diens gezin daadwerkelijk centraal staat
- Er één loket is voor inwoners, professionals en meldkamer voor toegang tot spoedzorg en crisisinterventies
- Ambulante spoedhulp, door hun snelle inzet, zoveel mogelijk mensen in de thuissituatie heeft beoordeeld
- 24/7 Inzet van hulp en advies (verdere) escalatie en opnames voorkomt
- Domein overstijgende kennis betere inhoudelijke oplossingen oplevert (bijvoorbeeld: niet 3 kinderen in de crisisopvang, maar vader naar time out)

Start 2017

Tijdens de voorbereidingen is een teamcoördinator aangesteld, is een triageprotocol opgesteld en is er een communicatieplan gemaakt. Op 1 juni 2017 is het CIT van start gegaan.

In de eerste maanden liep het CIT tegen de nodige opstartproblemen aan. Zo werkte de telefooncentrale niet goed, leverden niet alle partijen de toegezegde inbreng en moest de samenwerking nog op gang komen. In september hebben we gecommuniceerd over hoe het CIT werkt en wat ze ervan kunnen verwachten. Dit is gedaan naar alle professionals die hiernaar toe verwijzen.

Vervolg

In 2018 gaan we door met het verbeteren van het CIT en de noodopvang. Aandachtspunten hierbij zijn:

- Samenwerking met de volwassen crisisdienst van GGZ Breburg
- Aansluiten bij het project verwarde personen
- Gezamenlijk beheer van en zicht op alle noodopvang bedden (jeugd, vrouwenopvang en time out)

Opgave 9: Veiligheid van kinderen voorop

In 2017 zijn we doorgedaan op de regionale visie op huiselijk geweld en kindermishandeling 2015 en 2016. Hierbij hebben we aandacht voor de verdere implementatie van de meldcode.

Eind 2016 is het samenwerkingsconvenant tussen Veilig Thuis en de wijkteams vastgesteld. Op 16 mei 2017 is voor uitvoerend medewerkers een bijeenkomst georganiseerd over deze samenwerking. Aan de hand van casuïstiek is toen geoefend met diverse onderwerpen zoals verantwoordelijkheden; verwachtingen en vertrouwen; samen optrekken, terug gaan naar de bedoeling en Professionals in hun kracht. Op 14 november is een vervolg gegeven aan deze bijeenkomst. Hierbij is verder doorgepakt op

het thema vanuit de rol en positie van de coördinator/manager in verband met sturing en kennisoverdracht richting het team.

Taskforce

De officiële kick-off van de Regionale Taskforce tegen Kindermishandeling vond plaats op 12 september 2017. De leden, benoemd in deze Taskforce, zijn deskundig en betrokken bij het onderwerp. Zij zijn aanjagers en hebben invloed, vanuit hun dagelijkse functie, op het krachtenveld rond de aanpak van kindermishandeling.

De Taskforce zal initiatieven ontplooiën om kindermishandeling en huiselijk geweld terug te dringen. Hierin zal zij voornamelijk gebruik maken van de kracht van de verschillende partners. De Taskforce werkt hierbij langs twee sporen:

Spoor 1: Preventie en vroeg-signalering

- GGD-programma Proactief aanbieden van anticonceptie: Nu niet zwanger
- In Veilige handen - Contour de Twern
- Marietje Kessels-project – IMW
- GGD VoorZorg
- We Can Young - Kompaan in samenwerking met partners en Project meldcode in het onderwijs - Veilig Thuis.

Spoor 2: Innovatie in de samenwerkingsketen

- Project conflictscheidingen
- Pilot Experimentenwet
- Project Verkorting van de keten naar het gedwongen kader jeugd
- Landelijke uitrol van de MDA++: oprichting van een Centrum Seksueel Geweld (CSG) en het Family Justice Center in het Zorg- en Veiligheidshuis

Daarnaast lopen er verschillende onderzoeken om een beter beeld te krijgen over hoe effectief hulp is. Het gaat hierbij om hulp dat ontvangen is bij gezinnen met geweldsproblematiek.

Kind echt centraal

Het kind staat centraal, niet de organisaties en hun regels en richtlijnen. Daarom wil de Taskforce uitdrukkelijk in gesprek met maatschappelijke organisaties die zelf actief zijn met kinderen, zoals: sportclubs, onderwijs en kindervakantiewerk of scouting. De Taskforce gaat hierbij helpen het gesprek te voeren over de aanpak van kindermishandeling en wat organisaties hierin kunnen doen.

Meer informatie over de aanpak en Taskforce kindermishandeling:

<https://www.zorginregiohartvanbrabant.nl/vernieuwing/regionale-taskforce-kindermishandeling>

Opgave 10: Implementatie en evaluatie complexe zaken (drangzaken) in de lokale toegang/wijkteams

In mei 2016 heeft de bestuurscommissie Hart van Brabant de doorontwikkeling van het gedwongen kader vastgesteld. De gecertificeerde instellingen houden zich sinds 2017 uitsluitend bezig met het gedwongen kader. De maatregelen in het gedwongen kader zijn (voorlopige) ondertoezichtstelling en voogdij (jeugdbescherming) en jeugdreclassering.

Drangkader

Het gedwongen kader is door de rechter opgelegd. Alle andere gevallen van hulpverlening zijn het vrijwillige kader. Soms wil een gezin niet meewerken, vinden hulpverleners dat hulpverlening noodzakelijk is en zijn zaken te licht voor het gedwongen kader. In dat geval kan er sprake zijn van een drangkader. Het drangkader is onderdeel van het vrijwillige kader.

Drangaanpak

In de uitvoeringsagenda jeugd 2017 is de opdracht weggelegd om de drangaanpak in de regio te implementeren vóór 1 april 2017. De lokale Toegang had in 2017 nog onvoldoende expertise om alle drangzaken uit te voeren. Daarom is voor 2017 afgesproken dat medewerkers van Jeugdbescherming Brabant (JBB) werken in de lokale Toegang.

Evaluatie

In oktober 2017 hebben we de werkwijze geëvalueerd. Er zijn kwalitatieve interviews gehouden met alle lokale toegangen in de regio. De uitkomst hiervan is positief. Concreet heeft het in de praktijk opgeleverd dat:

- Uitvoerende medewerkers in de lokale Toegangen meer expertise hebben opgebouwd om zich in drangcasuïstiek te positioneren
- Professionals beter in staat zijn om in drangzaken procesmatig te werken en veiligheidsplannen te maken
- Het netwerk van professionals is vergroot. Hierdoor zijn zij sneller in staat zijn om afstemming te vinden met andere partijen. Deze partijen zijn verantwoordelijk voor de borging van de veiligheid van kinderen.
- Er zijn kortere lijnen tussen JBB en Toegangen. Hierdoor krijgen gezinnen eerder de hulp die zij nodig hebben wanneer de veiligheid van het kind in het geding is.

Vervolg

Op dit moment zoeken we samen met de Jeugdbescherming Brabant naar een manier waarop we de inzet van de medewerker van de JBB kunnen borgen. Deze borging is bedoeld vanaf 1 januari 2018.

Opgave 11: Aanpak wachtlijsten en wachttijden

Analyse

De analyse was gericht op de omvang van wachtlijsten en de mogelijke oorzaken daarvan met oplossingsrichtingen. In het voorjaar van 2017 is deze analyse afgerond door de gemeenten samen met enkele grote aanbieders. De conclusie is onder andere we beter over 'wachttijden' dan over 'wachtlijsten' kunnen spreken, omdat vooral de tijd dat een gezin wacht op passende hulp ertoe doet. Er kan bijvoorbeeld een grote wachtlijst zijn, maar een korte wachttijd.

Uit de analyse is een beschrijving van de keten opgesteld. Hierbij zijn de stappen in beeld gebracht die zijn doorlopen in het proces. Het gaat om de stappen van hulpvraag naar de start van een behandeltraject met daarbij de vermelding van de regievoerder bij elke stap.

Extra informatie

In de informatiebrief van juli 2017 hebben we aangegeven dat de aanpak van wachttijden lastig is. Zelfs landelijk krijgt het aandacht via het onderzoeksrapport van het Nederlands Jeugdinstituut dat in mei 2017 verscheen. (<http://www.nji.nl/nl/Actueel/Nieuws-over-de-jeugdsector/2017/Wachttijden-jeugdhulp-niet-altijd-te-vermijden>)

Cijfers over wachttijden zijn moeilijke te genereren en te vergelijken vanwege de verschillende werkwijzen, soorten hulp en manieren van registreren. Landelijk heeft de aandacht voor wachttijden geresulteerd in de aanpak ervan. Dit is met name in de GGZ door het ministerie van VWS en GGZ Nederland in juli 2017.

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/07/13/kamerbrief-over-afspraken-wachttijden-ggz>)

Vervolgacties

Een van de acties die de jeugdhulp raken zal de ketenaanpak zijn binnen de GGZ en de verschillende wetten. Afstemming en doorlooptijden zijn hier van belang voor de jeugd, met name voor de 18-/18+ doelgroep. De Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA) gaat de acties monitoren en komt met voortgangsrapporten eind 2017 en medio 2018.

Regionaal leggen we de focus op de volgende acties gericht op aanbieders, gecertificeerde instellingen (GI) en de Toegang:

Informatie om wachttijden beter inzichtelijk te maken door:

- a. Transparant maken van actuele wachttijden bij aanbieders voor cliënten, toegangsteams en artsen. Sommige aanbieders, zoals bijvoorbeeld GGZ Breburg, plaatsen deze informatie al op hun website.
- b. Analyse: gegevens raadplegen op basis van Gemeentelijke Gegevens Knooppunt (GGK)

Maatregelen in procesafspraken:

- c. Met behulp van de ketenbeschrijving afspraken maken over eigenaarschap in elke stap van de keten.
- d. Opties om wachttijden te verlagen door:
 - 1. Met cliënten helder te communiceren over actuele wachttijden
 - 2. Te zoeken naar andere aanbieder die eerder passende hulp beschikbaar heeft
 - 3. Inzetten van alternatieve hulp ter overbrugging van wachttijd. (Eind juli 2017 is hiervoor een infoblad voor aanbieders en toegang uitgebracht)
- e. Inzet van maatwerk (out-of-the-box) oplossing bij ernstige situaties.

Doorontwikkeling contractafspraken:

- f. Contractmanagers en Toegang informeren elkaar over knelpunten bij aanbieders
- g. Wachttijden en doorlooptijden zijn vast agendapunt in contractgesprekken.
- h. Extra aandacht voor het medisch domein:
 - 1. Welke doorverwijzingen vinden plaats buiten de Toegang?
 - 2. Wat kan de praktijkondersteuner (POH Jeugd) hierin betekenen?Zie ook: Effectief samenwerken met het medisch domein

Opgave 12: Effectieve monitoring transformatie

Een echte transformatie vergt ook het goed kunnen volgen van de gewenste verandering; de koers "Samen met de Jeugd".

Digitale beleidsmonitor

In 2016 is een werkgroep geformeerd. De werkgroep buigt zich over de verbetering van de digitale beleidsmonitor. De huidige beleidsmonitor sluit nog niet aan op de nieuwe koers "Samen met de Jeugd". Samen met de participanten van de Nieuwe Koers bepalen we doelstellingen. Op basis hiervan stellen we indicatoren vast. Zo werken we aan een meetinstrument om de voorgenomen Koers samen met de Jeugd te volgen. Als alle gemeenteraden akkoord gaan met de nieuwe Koers, volgen we met een voorstel voor de beleidsmonitor. Dit voorstel is volgens huidige planning gereed in het eerste kwartaal van 2018.

Managementrapportage

De prognose vanuit de halfjaarcijfers laat de nullijn zien. Vanuit de rapportage tot en met juni zien we een overschot van € 0,5 miljoen. Komend jaar hebben we te maken met een extra bezuiniging van 5 miljoen. Hierdoor lopen we gezamenlijk een extra financieel risico. Vanuit diverse opgaves zijn er pilots gestart om ook kosten te besparen. Voorbeelden hiervan zijn de pilot screeners dyslexie en ondersteuning POH GGZ.

Cliëntervaringsonderzoek

De gemeenteraden hebben de uitkomsten van dit onderzoek ontvangen. Veel mensen zijn tevreden met de hulp en voelen zich met respect behandeld.

Belangrijkste resultaten (Bron: Cliëntervarings-onderzoek Jeugd, I&O research)

(Gemeenten: Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk)

- Toegang en kwaliteit van de ondersteuning: Vier op de vijf cliënten geven aan de hulp te kunnen krijgen die zij nodig hebben. Verder weet drie kwart waar zij terecht kunnen met hun hulpvraag en vinden zeven van de tien dat zij snel geholpen zijn. Cliënten zijn positief over de bejegening door de hulpverleners.
- Bijna iedereen voelt zich met respect behandeld (94 procent) en serieus genomen (90 procent). Ook nemen de hulpverleners de beslissingen meestal samen met de cliënten (86 procent).

Effecten van de jeugdhulp:

- Op het gebied van meedoen zien cliënten de meeste positieve effecten op de prestaties op werk, school en/of dagbesteding: bij 65 procent gaat dit beter door de ondersteuning. Relaties met familie en vrienden ging bij twee vijfde vooruit en ruim een derde procent besteedt de vrije tijd beter.
- Cliënten beoordelen het nut van de hulp met een gemiddeld rapportcijfer van 7,4.

Opgave 13: Jeugdparticipatie in het regionaal beleid

Met de jeugdparticipatie beogen we een netwerk samen met de jeugd waarin jongeren actief zijn. Het effect van het netwerk zit niet alleen in de activiteiten, maar juist in de beweging die ermee tot stand komt, namelijk dat de stem van jongeren is gehoord! Dit kan bijvoorbeeld zijn doordat er vanuit jongeren een thema is opgepakt. Of dat professionals bij hen een idee kunnen toetsen, maar het kan ook op andere manieren.

Het gaat vooral om het verbinden van de leefwereld van de jeugd en de wereld van de professionals en andere partners. Dit kan zijn omdat jeugd goede ideeën heeft, zijn mening wil geven, maar ook om gemeentelijk beleid te toetsen bij jongeren. De leefwereld van jongeren is anders dan die van gemeenten, volwassenen en professionals. Het is van belang om de verbinding tussen deze werelden te blijven maken. Netwerkpartners zijn betrokken op basis van thema's die spelen bij de jeugd of komen uit de praktijk.

Toolkit Inspiratie Cafés

Inspiratie Cafés zijn themabijeenkomsten voor jongeren, georganiseerd door jongeren. Zij kiezen zelf een thema wat voor hen actueel en belangrijk is. Tijdens de bijeenkomst staat de vraag centraal: wat betekent dit voor ons als jongeren? De Inspiratie Cafés zijn tot op heden in Tilburg georganiseerd. Zo ook de laatste bijeenkomsten 'Diversiteit' en 'Gezamenlijk Talent'.

Om ook de jongeren in de andere gemeenten te bereiken, moeten we zijn waar zij zijn. Samen met hen en lokale netwerkpartners moeten we Inspiratie Cafés organiseren.

Omdat de vraag zo groot is, werken we aan een toolkit. Met deze toolkit kunnen betrokkenen, zoals bijvoorbeeld jongerenwerkers, samen met de jongeren Inspiratie Cafés organiseren in hun omgeving.

Zo kunnen zij straks ook de thema's, die in hun gemeente spelen, lokaal uitwerken met de jongeren over wie het daadwerkelijk gaat.

Naar aanleiding van deze tour zijn er al een aantal nieuwe partners betrokken vanuit de verschillende gemeenten. Ook wordt nu de koppeling gemaakt met initiatieven uit het Innovatienetwerk Jeugd, die in hun ontwikkelfase ideeën willen toetsen bij jongeren.

[Adviesvangers en werkgroep jongerenparticipatie](#)

Net als in 2016 hebben we in het eerste deel van 2017 gewerkt met adviesvangers en inspiratiecafés. Adviesvangers zijn jongeren die getraind zijn om advies op te halen bij anderen. Dit kunnen andere jongeren zijn, maar ook professionals of een combinatie. Er is in de regio één groep Adviesvangers. Wegens de grote vraag naar de werkwijze zijn er in 2017 jongeren voor een tweede groep adviesvangers geworven.

Ook in het regionale beleid hebben jongeren hun stem laten horen. De Adviesvangers hebben meegewerkt aan de Koers Jeugd(hulp) door middel van vlogs. In het proces van koers naar uitvoering worden de Adviesvangers wederom betrokken.

De werkgroep jongerenparticipatie is in 2017 begonnen aan de overgang naar een netwerkstructuur. Er zijn partners geïnteresseerd vanuit onderwijs, zorg, sport en cultuur om samen te werken MET de jeugd. Met deze partners is gewerkt aan een brede, actieve en duurzame netwerkstructuur.

[Stand van zaken per 1 november 2017](#)

Binnen de regiogemeenten en onder netwerkpartners zien we dat de vraag om jongeren te laten participeren groeit. Het aantal vragen voor de Adviesvangers groeit en er worden verschillende thema's aangedragen voor Inspiratie Cafés. Jongerenparticipatie raakt hierdoor steeds beter ingebed. De afgelopen maanden is een tour langs de regiogemeenten gemaakt. Tijdens deze tour zijn we met wethouders en beleidsmedewerkers in gesprek gegaan. Zo delen we wat er al gebeurt, wat er lokaal speelt, waar kansen liggen en wie de juiste (lokale) samenwerkingspartners zijn om deze mee op te pakken.

Opvallend was dat het thema vechtscheiding vaak is genoemd. Er is een groot aantal jongeren dat hier mee te maken krijgt. Terwijl er nog weinig zicht is op wat zij hierin willen en nodig hebben. Ook middelengebruik en kindermishandeling kwamen vaker terug als relevante thema's.

[Thema's bij jongeren](#)

De thema's die tot nu toe door de jeugd tijdens de Inspiratie Cafés zijn aangedragen en uitgewerkt:

- Gamen (gameverslaving),
- Depressie
- Prestatiedruk

Jongeren geven aan dat zij rondom deze thema's vooral last hebben van de stigmatisering en negatief imago. Er heerst het gevoel dat zij er niet over kunnen spreken. Daarom ervaren zij een gebrek aan steun en acceptatie. Dit is ondanks het feit dat een groot deel van de jongeren zulke problemen ervaart.

Vervolg

De ambitie voor de komende periode is om dit signaal, wat jongeren afgeven, op te pakken. In het (aankomende) jongerenparticipatienetwerk 'Samen MET de jeugd' werken we toe naar oplossingen. Via facebook worden de opbrengsten van jeugdparticipatie gedeeld, zie: <https://www.facebook.com/samenmetdejeugd/>.

Ook op andere vlakken is er ruimte om de mening van jongeren mee te nemen. Zo richt het Innovatienetwerk jeugd zich de komende tijd op de leefwereld van jeugd. Ook binnen het traject van het nieuwe koersdocument jeugd is er ruimte voor inbreng van kinderen en jongeren. Bijvoorbeeld door jongeren te vragen naar hun dromen en wat hen kan helpen die te verwezenlijken. Dit is weergegeven in de vorm van vlogs, om het laagdrempelig te maken voor jeugd.

Opgave 14: Regionale innovatie voor de jeugd (Innovatienetwerk)

In oktober publiceerde het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een boekje met praktijkervaringen en werkende factoren van nieuwe initiatieven in het koplopers netwerk Jeugdpreventie. Het Innovatienetwerk Jeugd is een van deze 15 initiatieven. Klik hier voor het boekje: https://www.innovatienetwerkjeugd.nl/media/com_form2content/documents/c4/a73/f48/040.164_V_WS_jongerenpreventie_201700929_lbh.pdf

Hieronder leest u het interview met het Innovatienetwerk Jeugd.

Hoe zet je als gemeente innovatie serieus op de agenda en houd je het daar ook? En hoe betrek je niet alleen zorgaanbieders, maar ook ondernemers, inwoners en natuurlijk ...de jeugd zelf? Zodat de gemeente doet waar jongeren echt behoefte aan hebben? De regio Hart van Brabant richtte het Innovatienetwerk Jeugd op. Tijdens pitchsessies, inspiratiecafés, themabijeenkomsten en in het innovatielab kan iedereen meedenken. Marieke Couwenberg, beleidsmedewerker jeugd bij de gemeente Tilburg: "Er zitten waanzinnig goede ideeën tussen, oplossingen waar we zelf nooit op zouden komen."

Innovatie op gang brengen

In aanloop naar de transformatie, met de komst van alle nieuwe verantwoordelijkheden voor gemeentes, was de eerste reflex 'focussen op continuïteit, opdat de zorg blijft doorlopen'. "Belangrijk natuurlijk, maar ook gevaarlijk", zegt Marieke. "Want dan is er weinig bewuste aandacht voor innoveren, de jeugd echt centraal zetten en preventie doorontwikkelen." De regio Hart van Brabant, een samenwerkingsverband van de 9 gemeenten in Hart van Brabant, besloot het anders aan te pakken en richtte eind 2014 het Innovatienetwerk Jeugd op. "Een netwerk waar we tijd en geld in steken om innovatie op gang te brengen." De 9 gemeenten in Hart van Brabant zijn Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk.

Pitchbijeenkomsten

2015 was een jaar van zoeken en proberen. "We wilden weten wat werkt, hoe je innovatie kan aanjagen", vertelt Marieke. Een goede manier om nieuwe ideeën voor het voetlicht te krijgen is mensen een podium te bieden. Het innovatienetwerk startte met pitchbijeenkomsten, waar iedereen welkom is, om een idee te pitchen of als publiek. "Zolang ze zich maar betrokken voelen bij de jeugd: ouders, jongeren, ondernemers, beleidsmakers, hulpverleners, we nodigen iedereen uit." Gemiddeld zijn zo'n 100 tot 150 mensen aanwezig bij een pitchbijeenkomst. Een mooi en bruikbaar aantal. Want niet de gemeente maar alle aanwezigen bepalen of een idee goed is. "Dat vind ik het leukste aspect

van de pitchsessies. Het publiek vult bij elke pitch een stemkaart in, waarop ze ook tips of contactgegevens kunnen vermelden. Bij 50% van de stemmen of meer krijgt de initiatiefnemer begeleiding en financiële ondersteuning om zijn idee verder uit te werken." Het innovatienetwerk was direct een succes: in 2015 kwamen maar liefst 8 initiatieven door de algemene stemming en won het netwerk de European Social Innovation Award.

Verbeteringen doorvoeren

Geen wonder dat regio Hart van Brabant – terugkijkend op het eerste jaar – vooral positief was. Dat het innovatienetwerk moest blijven bestaan stond als een paal boven water. Wel besloten de 9 gemeenten enkele verbeteringen door te voeren. Marieke: "We constateerden dat de initiatieven nog te aanbodgericht waren en nog niet tegen de stroom inzwommen. Met andere woorden: van een werkelijk gekantelde kijk op de jeugdhulp was nog geen sprake." Ook waren onder de deelnemers de zorgaanbieders oververtegenwoordigd, terwijl (sociale) ondernemers, ouderen en jongeren juist achterbleven. "Misschien had de subsidieregeling een aanzuigende werking op zorgaanbieders die in hun reguliere bekostiging waren gekort." Een derde constatering was dat bepaalde onderwerpen onderbelicht bleven. "Niet ieder probleem is te vertalen naar een pitch. Neem de wachtlijsten, daar kun je geen pitch opzetten, maar we willen er wel op innoveren!"

Ruimte voor verdieping

Inmiddels is het Innovatienetwerk Jeugd niet langer alleen gericht op het pitchen van nieuwe ideeën. Het biedt ook bredere activiteiten om betrokkenen en geïnteresseerden aan te spreken, uit te dagen en te inspireren. "Naast de pitchsessies hebben we nu ook inspiratiecafés, themabijeenkomsten en een innovatielab", zegt Marieke. "En aan de pitches hebben we een breed samengestelde vakjury verbonden die kritische vragen stelt." De variatie in concrete activiteiten en werkvormen biedt meer ruimte voor verdieping van vraagstukken. Maar het pitchen staat nog steeds op 1. "Sinds 2015, hebben we ruim 900 netwerkliden, zijn er 62 ideeën ingediend, waarvan er 29 zijn gepitcht en 19 zijn doorontwikkeld. Verschillende nieuwe initiatieven staan op het punt uitgewerkt te worden. Het zijn hele rijke bijeenkomsten, met bovendien een groot effect. Want elke initiatiefnemer moet een team om zich heen vergaren van 4 à 5 mensen, waaronder een jongere en een ondernemer. Dat betekent dat er in onze regio nu al ruim 100 mensen bezig zijn met innovatie, zonder dat de gemeente daaraan hoeft te trekken."

Kantelpunt

Marieke ziet een nieuwe beweging ontstaan in de regio Hart van Brabant. "Initiatieven bottom-up ontwikkelen vanuit de vraag van jongeren begint steeds vanzelfsprekender te worden. Steeds meer mensen met nieuwe ideeën melden zich. Nieuwe verbindingen ontstaan en mensen boren nieuwe oplossingen aan." Niet elk initiatief is altijd even succesvol, maar dat is niet waar het om gaat. "Belangrijk is het verhaal dat de initiatieven vertellen. Ze laten zien waar jongeren tegenaan lopen, waar de problemen zijn." En met de oplossing gaan mensen voortvarend aan de slag, omdat zij erin geloven. "Het is allang niet meer zo dat wij iets verzinnen en vervolgens toetsen of er behoefte aan is. Mensen dragen zelf ideeën aan staan achter hun initiatief. En er zitten waanzinnig goede ideeën tussen, oplossingen waar we zelf nooit op zouden komen." Steeds vaker bewegen de initiatieven zich ook op het grensvlak van een echte verandering (zie kader). "Hoe meer initiatieven die kant opgaan, hoe meer we het kantelpunt naderen van waaruit we echt anders moeten gaan werken. Dat is wat we willen."

Jeugdhulp1op1: zoek je eigen hulpverlener

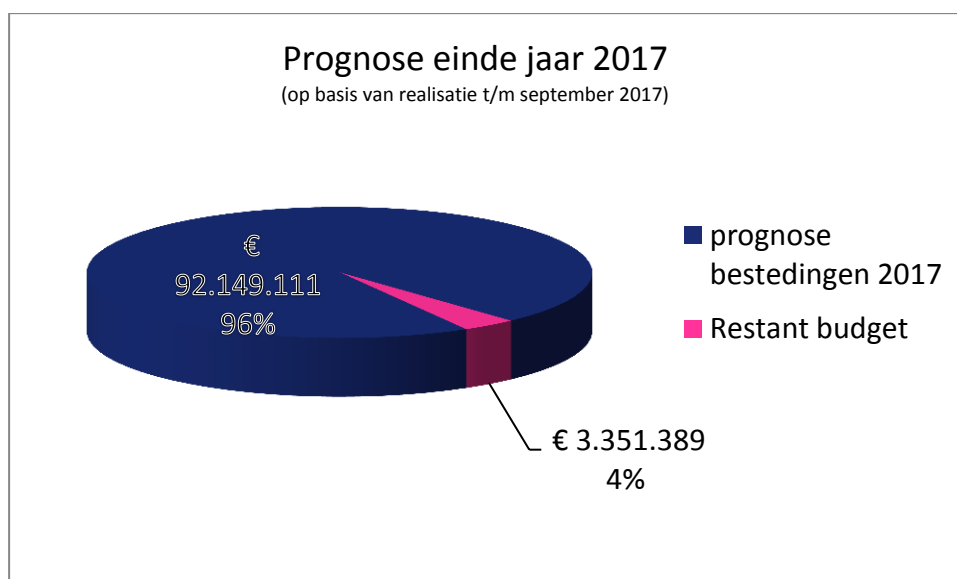
Een initiatief waar Marieke echt blij van wordt. Ontstaan vanuit een pitch bij het Innovatienetwerk Jeugd. Een vrouwelijke ondernemer ontwikkelde een website waar jongeren zelf hun ambulante begeleider kunnen kiezen. De hulpverleners staan er met foto en een persoonlijke introductietekst. De jongere kan kiezen wie bij hem of haar past. Ook maakt de website wachtlijsten inzichtelijk, want de hulpverleners op de site zijn direct beschikbaar. “Als je jongeren echt de touwtjes in handen wil geven, is dit een prachtig middel”, zegt Marieke. “Heel interessant is ook dat sommige professionals deze ontwikkeling heel moeilijk vinden. Ze vragen zich bijvoorbeeld af of jongeren wel zelf kunnen kiezen. Dan zie je direct vanuit welke basishouding hulp wordt verleend!” Grote aanbieders doen vooralsnog niet mee. “Ze zeggen dit niet te kunnen leveren omdat ze met wachtlijsten werken. Want als een jongere voor een bepaalde hulpverlener kiest, moet deze ook tijd hebben. En stel dat alle jongeren voor dezelfde hulpverlener kiezen!” Kleinere aanbieders sluiten zich al wel aan. “Zorgverleners leren hiervan. Ook omdat duidelijk wordt wat jongeren belangrijke criteria vinden. Ze willen bijvoorbeeld geen begeleiding onder schooltijd, hebben een voorkeur voor de avond. Ook vinden ze het belangrijk dat hun hulpverlener bereikbaar is, dat ze altijd even contact kunnen opnemen als het nodig is. Dat zijn belangrijke lessen, want ik denk dat dit de zorg van de toekomst is.”

Kijk voor meer informatie op jeugdhulp1op1.nl: <https://www.jeugdhulp1op1.nl/>

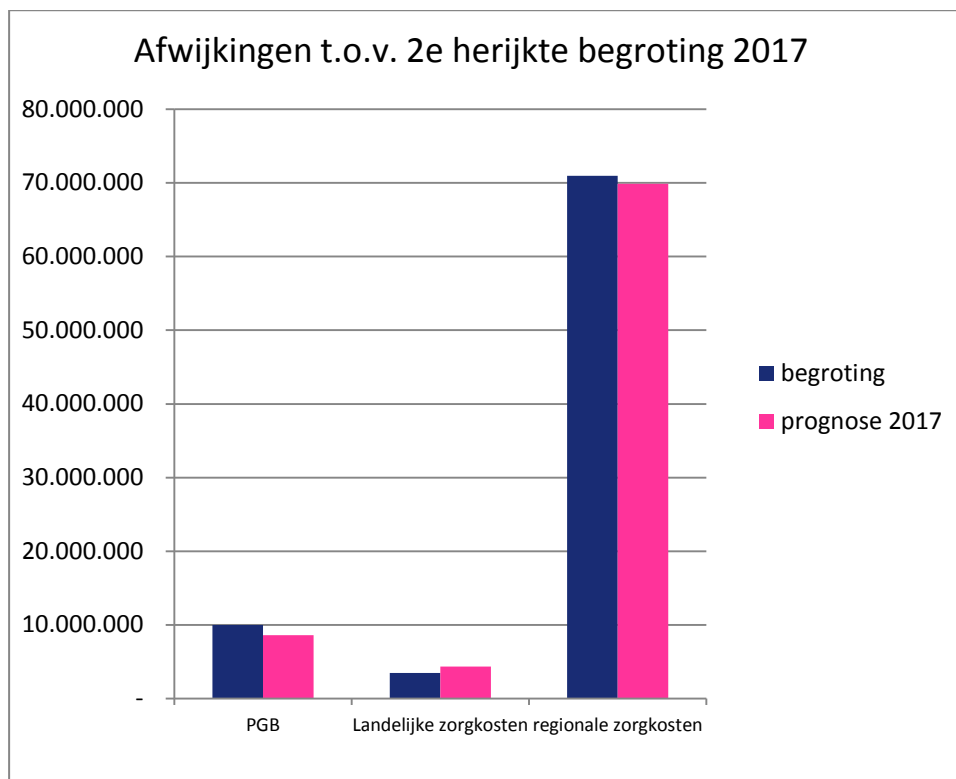
2. Financiën 2017 en 2018

Prognose einde jaar 2017

Vanuit de realisatiecijfers tot en met september 2017 is een prognose gemaakt naar het einde van 2017. Deze prognose laat een overschot zien van ruim € 3,4 mln.. Dit beeld betreft een momentopname en deze raming bevat nog wel enkele onzekerheden. In het eerste kwartaal 2018 zal duidelijk worden hoe 2017 financieel verlopen is.

De grootste afwijkingen ten opzichte van de 2^e herijkte begroting 2017 zijn als volgt te verklaren:

Voordeel:

- € 1,3 mln. voordeel op het Persoonsgebonden budget (PBG).
Voordeel lijkt te zijn ontstaan doordat we veel meer zorgaanbieders regionaal hebben gecontracteerd, waardoor onze cliënten een breder zorgaanbod op het gebied van Zorg in Natura ter beschikking hebben. Daardoor ontstaat er een verschuiving van PGB naar ZIN.
- € 1,1 mln. voordeel op regionale zorgkosten ontstaat doordat de kosten voor Jeugdzorg Plus sterk zijn gedaald door het aantal afgenomen zorgdagen in onze regio.
- € 0,5 mln. voordeel op regionale zorgkosten door afname van de kosten dyslexiehulp. De inzet van de pilot Screener Dyslexie lijkt een flink voordeel te genereren.

Nadeel:

- € 0,6 mln. nadeel op meerkosten Zorg in Natura. Vanuit PGB lijkt er een verschuiving plaats te vinden naar ZIN. Voor verklaring zie hierboven onder PGB.
- € 0,8 mln. nadeel op landelijke zorgtrajecten. De oorzaak hiervan is een aantal hele dure zorgtrajecten binnen onze regio (€ 350.000 per jeugdige per jaar).

Financiën 2018

Op dit moment ligt de 1^e herijking van de begroting 2018 voor zienswijze bij u Raden voor. Inmiddels is al bekend dat bij de meircirculaire een tweetal gemeenten binnen onze regio een extra compensatie gaan ontvangen uit de compensatieregeling voogdij / 18+. In totaal betekent dit dat bij de meircirculaire 2018 € 0,7 mln. extra aan ons regionale budget zal worden toegevoegd. Ten opzichte van 2017 zien we dan nog steeds een forse afname in budget van in totaal € 3,8 mln.. Wanneer we uitgaan van de geprognostiseerde uitgaven 2017 zou dit kunnen gaan resulteren in een minimaal tekort (€ 0,5 mln.) op onze regionale begroting.